

Asia: VN/16240/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

OY HARTWALL AB:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA

Diaarinumero: VN/16240/2024

Oy Hartwall Ab kiittää mahdollisuudesta saada antaa lausunton hallituksen esityksestä koskien alkoholijuomien valmisteverojen muutoksia.

Nykyinen verotusmalli on epäoikeudenmukainen eikä perustu alkoholista tuleviin haittoihin

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen mukaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettuun lakiin esitetään muutoksia, joiden myötä väkevien alkoholijuomien valmisteveroa nostettaisiin vuosina 2025–2027 kuluttajahintaindeksin ennustetun kehityksen mukaisesti. Korotus koskisi yli 15 mutta enintään 22 tilavuusprosentin vahvuisia väli tuotteita, yli 10 tilavuusprosentin etyylialkoholijuomaryhmän nimikkeen 2208 juomia sekä muita etyylialkoholijuomaryhmään kuuluvia tuotteita alkoholipitoisuudesta riippumatta. Jo tätä ennen hallitus on korottanut vuoden 2024 alussa alkoholin valmisteveroa etanolipohjaisten sekoitejuomien 5,5-8 % osalta käymisteitse valmistettujen juomien veron säilyessä entisellään samalla kun oluen verotusta laskettiin.

Hallitus on viime vuosien aikana muuttanut alkoholituotteiden valmisteveroja toistuvasti. Jatkuvien muutosten aiheuttaman toimintaympäristön epävarmuuden lisäksi muutokset ovat johtaneet tilanteeseen, jossa verotus kohtelee alkoholituotteita keskenään epätasa-arvoisesti jopa saman tuotekategorian sisällä (esim. etanolipohjaiset sekoitejuomat v. käymisteitse valmistetut sekoitejuomat).

Sen sijaan, että hallitus tekee toistuvia pistemäisiä valmisteveromuutoksia, tulisi alkoholin verorakennetta tarkastella kokonaisuudessaan uudestaan. Optimaalisen verotuksen tulisi perustua kaikissa kategorioissa absoluuttiseen alkoholin määrään, ei valmistustapaan.

Alkoholipitoisuudeltaan, terveysvaikutuksiltaan ja käyttötarkoitukseltaan samanlaisten juomien

verotuksen on oltava kansallisella tasolla mahdollisimman neutraalia rakennedirektiivin mahdollistamissa puitteissa.

Indeksiin sitominen vääristää verorakennetta entisestään

Mikäli nykyisellä alkoholiverorakenteella sidotaan osaan valmisteveroluokista indeksejä ennen kuin veropohja korjataan, kasvaa epäoikeudenmukaisuus entisestään vuosien saatossa.

Kohdistuessaan yksittäisiin tuotekategorioihin johtavat indeksiehdot tuotteiden keskinäiseen eriarvoistamiseen. Nyt käsiteltävänä oleva korotus kohdistuisi vain murto-osaan alkoholiveropohjasta ja lisäksi sellaisiin tuotekategorioihin, joiden kulutus on laskenut jo pitkään. Indeksien kehittymiseen sidottu verotus ei myöskään huomioi mahdollista hintatason laskua vuosittaisten korotusten perustuessa puhtaaseen arvioon hintojen/indeksien tulevasta kehityksestä. Verotuksen sitominen indeksiin yllä mainittujen väkevien ja välituotteiden osalta rasittaa kohtuuttomasti yksittäistä tuotesegmenttiä syrjäyttäen niitä suhteessa muihin juomakategorioihin.

Nyt käsillä oleva hallituksen esitys jatkaa samalla hallituksen toimia Alkon aseman heikentämiseksi jakelukanavana. Hallitus esittää lakiluonnoksessaan ainoastaan Alkon jakelukanavassa myytäviin tuotteisiin nimenomaisesti kohdistuvia vuosittaisia kovia veronkorotuksia, jotka entisestään heikentävät Alkon asemaa alkoholijuomien myyntikanavana.

Jotta saman kaltaisia ja saman vahvuisia juomia verotettaisiin samalla tavalla, on alle 10-tilavuusprosenttisten etyylialkoholia sisältävien juomien veron kohdeltava tuotteita vastaavasti kuin saman vahvuisten käymisteitse valmistettujen juomien vero. Ei ole perusteltua rakentaa uutta yli 10-15 tilavuusprosentin veroaskelmaa vaan jos rakenne uudistetaan, yritysten hallinnointitakaan vähentämiseksi ja yksinkertaistamiseksi looginen raja olisi tuoda raja koskemaan yli 8-15 tilavuusprosentin etyylialkoholijuomaryhmän nimikkeen 2208 juomia.

Yhteenveto

Rakenteellisesti ainoa kestävä tapa alkoholituotteiden verotuksessa olisi perustaa tuotteiden verotus näiden absoluuttiseen alkoholimäärään riippumatta tuotteen valmistusmenetelmästä. Nyt esitetty muutos jatkaa alkoholiverotuksen eriarvoistavan rakenteen kasvattamista ja vääristää tätä kautta juomamarkkinoita.

Hallitusohjelmassa korostetaan, että hallitus pyrkii keventämään sääntelyä ja edistämään reilua kilpailua. Hallituksen esityksellä ei kuitenkaan tulla saavuttamaan kumpaakaan näistä tavoitteista. Alalle lähes vuosittain tapahtuvat veromuutokset ovat jo nykyisellään muodostuneet kohtuuttoman suureksi hallinnolliseksi taakaksi yksittäiselle alalle ja tämän toimijoille. Lainsäätäjän toimintaa on pidettävä ennakoimattomana eikä päätösten vaikutuksia yrityksille ole otettu tarpeeksi huomioon lainsäädäntöprosessissa.

Alkoholiasioita ei voida tarkastella enää vain kansallisesta näkökulmasta vaan kansainväliset markkinat vaikuttavat yhä enemmän myös kotimaiseen markkinaamme. Alemmat hinnat ja sallivampi lainsäädäntö ohjaa automaattisesti hankinnat ulkomaille. Suomalainen juomateollisuus on ollut epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna ulkomaisiin tuotteisiin ja yrityksiin jo pitkään, erityisesti alkoholijuomien verotuksen suhteen.

Monissa maissa kotimaisen tuotannon ja työllisyyden tukeminen heijastuu vahvasti alkoholijuomien verotuksessa. Suomessa nykyinen valmisteverojen jakauma kuitenkin suosii muiden maiden maataloutta, teollisuutta ja työllisyyttä. Olisi erittäin tärkeää, että myös Suomessa tuettaisiin

kotimaista teollisuutta, kuluttamista ja työllisyyttä sen sijaan, että niitä rangaistaan korkeilla valmisteveroilla.

Sivenius Hanna
Oy Hartwall ab